

Năm 2002, n c Đ c đã quy t đ nh thôi không dùng đ n nguyên t



M t nhà máy đ n nguyên t c a B Tihange

Câu h i ám nh Châu Âu: B đ n h t nhân đ c hay không?

Tr c nh ng gì x y ra Fukushima, các qu c gia, trong đó có Châu Âu đang ph i xét i chính sách nguyên t c a mình. Libération trong hàng t a l n trang nh t nêu câu h i đang ám nh gi i lãnh đ o Châu Âu hi n nay : «Hay là chúng ta nên đ ng l i ?». V n đ là li u có th ng ng đ c hay không, và ng ng thì thay th b ng lo i năng l ng nào, nh t là đ i v i Pháp, n i mà 76% đ n s đ ng là đ n h t nhân.

Bên c nh tình hình chính tr Pháp tr c vòng hai cu c b u c đ a ph ng, tình hình Libya và Nh t B n v n là hai h s l n đ c báo gi i Pháp hôm nay r t chú ý. Trong h s Nh t B n, h qu l n, có nh h ng đ n th gi i là v n đ h t nhân. Tr c nh ng gì x y ra trung tâm Fukushima, các qu c gia, trong đó có Châu Âu đang ph i xét i chính sách nguyên t c a mình.

Libération trong hàng t a l n trang nh t nêu câu h i đang ám nh gi i lãnh đ o Châu Âu hi n nay : « Hay là chúng ta nên đ ng l i ? » T báo ghi nh n là Đ c và Ý đang phân vân, trong lúc Pháp thì c ng quy t ti p t c.

V n đ , theo Libération, là li u có th ng ng đ c hay không, và ng ng thì thay th b ng lo i năng l ng nào, nh t là đ i v i Pháp, n i mà 76% đ n s đ ng là đ n h t nhân, ch có 13% đ n t th y đ n, năng l ng gió, năng l ng m t tr i và 11% là nhi t đ n thông th ng.

T báo đã th tìm hi u xem kh năng Pháp b đi n h t nhân đ n đầu, và h u qu s nh th nào, và nêu b t hai khó khăn l n : th i gian và giá c . Đổng c a nhà máy đi n không khó, nh ng ph i m t nhi u th i gian;

Theo Libération, v m t k thu t, đổng nhanh 19 trung tâm đi n h t nhân (58 lò ph n ng) không có tr ng i gì c . Nh ng h u qu là m t ph n l n lãnh th s chìm trong bóng t i, vì h n ba ph n t ngu n đi n s đ ng là t năng l ng h t nhân, và nh v y ho t đ ng c n c s b tê li t. T t c các chuyên gia k c các nhà sinh thái đ u đ ng ý trên m t đi m : k ch b n t b năng l ng nguyên t không th tính tr c đ c trong vòng 20 hay 30 năm s p t i.

Libération nh c l i là vào năm 2002, n c Đ c đã quy t đ nh thôi không dùng đi n nguyên t . Cho dù đi n h t nhân ch chi m có 24%, nh ng Đ c cũng ph i đ a ra th i h n 18 năm. Ngay c th i h n này cũng khó mà th c hi n, cho nên đ ng kim Th t ng Đ c, bà Angela Merkel, đã ph i cho tri n h n ho t đ ng c a các trung tâm h t nhân, tr c khi tai n Fukushima làm bà ph i thay đ i ý ki n.

Nh ng n u b năng l ng h t nhân thì thay b ng gì ? Thay b ng nhiên li u tái t o đ c hay không ? Đ i v i các nhà sinh thái thì đây là m t kh năng thay th đáng tin c y. Có đi u ph i có m t ch ng trình gi m thi u tiêu th năng l ng m t cách đáng k , và dĩ nhiên là ph i n l c đ u t . Ph i m t hàng ch c năm m i có đ c ngu n đi n thay th giá h .

Libération đã trích d n NégaWatt, m t hi p h i Pháp t p trung kho ng 100 k s , làm vi c t năm 2003 trên nh ng k ch b n thay th đi n h t nhân. H đã li t kê nh ng ngu n năng l ng m i c n ph i t p trung phát tri n, tr c tiên là năng l ng gió và đi n m t tr i, giá lo i đi n này t p t c gi m, hay đi n sinh kh i, năng l ng t bi n...v.v.

Tuy nhiên Libération cũng ghi nh n là tính toán trên gi y t thì tuy t v i, nh ng trên th c t , v m t giá c , thì ch có năng l ng gió trên đ t li n là có th c nh tranh v i đi n h t nhân : đ t h n đi n h t nhân kho ng 20 đ n 30%. Còn đ i v i nh ng lo i năng l ng khác, thì v m t k thu t, ph i m t đ n 20 năm m i có th khai thác đ c nh năng l ng gió hay đi n m t tr i. Libération nh c l i là ngay đ i v i nhi t đi n, Pháp v n ph i t p t c s đ ng khí đ t, ch a th b ngay tuy đang gi m đ n. Các chuyên gia NégaWatt đ ki n là ph i ch cho đ n năm 2040 thì m i có th b lo i nhi t đi n này.

Trên c mặt, như Le Monde ghi nhận, là sự c Fukushima đã buộc Pháp phải suy nghĩ, xem xét lại vấn đề an toàn hạt nhân của mình, trong đó có vấn đề các nhà máy điện nguyên tử ngày càng cũ kỹ, và vai trò của các chuyên gia.

Không chỉ có Pháp là đang yêu cầu kiểm tra các nhà máy điện hạt nhân, mà cả các nước láng giềng cũng làm như vậy. Báo Les Echos nêu lên trong hàng đầu trang nhất là Châu Âu sẽ cho thực nghiệm để biết chắc và an toàn của các lò phản ứng hạt nhân. Theo tờ báo, Pháp sẽ đo lường mức an toàn của các nhà máy qua 5 tiêu chí : nguy cơ rò rỉ, độ ổn định, mức điện, tình trạng lò không ngừng đi, và cách xử lý trong trường hợp hỏng sự cố quan trọng. Tuy nhiên ý trên việc thực nghiệm an toàn, như ng Les Echos lấy làm tiêu chí là Châu Âu lấy biết điện trên phản ứng thực và tiêu chí thực nghiệm.

Nhất B : Tình trạng nghiêm trọng tiếp diễn

Trên đây là nội báo điện của nhật báo La Croix đưa ra, cho biết là các thực nghiệm đầu tiên trên mức nước biển đã chứng minh rằng ô nhiễm phóng xạ có nguy cơ tác hại lâu dài đến nguồn hải sản trong khu vực xung quanh nhà máy điện hạt nhân Fukushima.

Theo La Croix, tập đoàn điện lực Tepco ngày 23/3 vừa qua đã phải công nhận là đợt sóng thần đánh vào Fukushima hôm 11/3 không phải là cao 7 mét như tính ban đầu, hay 10 mét như ghi nhận sau đó, mà là 14 mét. Do đó các lò phản ứng hạt nhân đã bị hư hỏng nặng vì chế độ thiệt kế để cho sóng thần cao 5,7 mét đi vào trung tâm Fukushima Daiichi, và 5.2 mét đi vào Fukushima Daini.

Công việc làm ngừng lò phản ứng vẫn tiếp diễn. Hôm qua, ba nhân viên làm việc tại lò phản ứng số 3 của nhà máy Fukushima Daiichi đã bị nhiễm xạ nặng với mức 170-180 mSv (millisievert), hai trong số này đã phải nhập viện. Trên nguyên tắc, bình nhân có nguy cơ bùng phát khi bị nhiễm xạ với mức 100 mSv trở lên. Theo La Croix, khả năng ô nhiễm phóng xạ lại còn tăng thêm do việc hai nước dùng để làm ngừng lò phản ứng hạt nhân càng lúc càng tích tụ bên trong. Các chuyên gia đang cân nhắc xem có cần phải xử lý hai nước bị nhiễm xạ trong lò phản ứng số 1 hay không, để tránh việc áp suất bên trong lò bùng nổ.

Nguy cơ đợt và nước bị nhiễm xạ

Mặt khác, nước chuyên điện các lò phản ứng và bị nhiên liệu bị sự cố vẫn chưa được làm

ngu i, khi n cho phóng x ti p t c b th i ra. Theo ông Jean-Christophe Gariel, Giám đ c ph trách v n đ môi tr ng và tình tr ng kh n c p t i C quan An toàn H t nhân IRSN, thì « N c s đ ng đ làm ngu i đã b nhi m x do ti p xúc v i nhiên li u h t nhân, và m t ph n l n s tr ra bi n ». Tình tr ng đ t và n c b nhi m phóng x do đó v n ti p t c.

Theo La Croix, trong nh ng ngày qua, ngu i ta đã y m u n c bi n trên m t ph m vi dài 80 km đ c theo b bi n và ra xa đ n 30 km. Khi th nghi m, các chuyên gia đã phát hi n ra t l i t 131 và cesium 137 cao h n m c cho phép.

Tình hình đ c bi t đáng lo ng i g n b , cách 700 mét và 7.000 mét. N ng đ i-t đã có th lên đ n m c 6000 becquerels (Bq) m i lít cho và hàm l ng cesium là 2000 Bq. Theo ông Jean-Christophe Gariel, « l-t thì có th tan bi n, nhanh chóng đ c lo i b , nh ng cesium s có tác đ ng lâu dài, đ ng l i trong l p tr m tích, và cá s không còn tiêu th đ c n a ».

Trên đ t li n, theo La Croix, các thông tin ch a đ y đ cho th y r ng trong khu v c cách nhà máy t 20 đ n 30 km, n i mà dân c đ c khuyn cáo là nên ở trong nhà, ch c n ngoài tr i m t vài ngày là ngu i ta có th b nhi m m c phóng x c a nguyên m t nă m. S n ph m t i s ng đã b c m bán trong khu v c b n t nh xung quanh nhà máy Fukushima.

Thái đ bình tĩnh đáng khâm ph c c a ngu i Nh t trong c n ho n n n

Nhìn l i Nh t B n, Le Figaro có bài phóng s dài mô t N i hoang mang c a ngu i dân vùng Đông B c – t a bài báo ở trang 2.

Đ c phái viên Le Figaro đ n t n thành ph Hachinohe, thành ph c ng th nh c a vùng b thiên tai. T i đây m t chi c tàu đánh cá l n v n còn n m nghiêng trên m t đ ng ph . Tác gi bài phóng s , Arnaud De La Grange đã tìm g p nh ng ngu i s ng sót, nh ng hoàn toàn tr ng tay.

Đi u làm cho nhà báo Le Figaro thán ph c là s bình tĩnh c a ngu i dân, cho dù h vô cùng hoang mang, không th t ng t ng n i t ng lai mình s ra sao. Ví d nh c già mà tác gi bài báo đ n ti p xúc : bà Hanaei Toshi, 80 tu i. Bà ăn m c r t t nh là đón m t ngu i đ n

uống trà. Tôi hai tuần nay bà ngủ dểi đết trên 3 chiếc chăn, tôi trung tâm của trái đất ngoài ô Hachinohe.

Bà tôi với rết mạnh mẽ, nểi c mết chôn tuôn trào khi bà nhấc lên chiếc gối nhà bà nểi c của tôi đi không khác gì mết hòn gạch nhấc. Nhưng với giọng bình tĩnh, bà giọng thích : « Tôi rết muốn xây lên ngôi nhà của mình, nhưng với tôi là tôi, nhưng để mết nhấc năm tháng còn lên thì tôi không biết còn để sức để xây lên hay không. Tôi chỉ có để lên hểu để sức ».

Le Figaro cho là rết nhấc của bà Hanaoi là rết nhấc hểu đi hình thể vùng Đông Bắc này, nểi nhấc nhấc lên tuôn rết đông. Và thái độ bình tĩnh tôi thể của bà, cũng là thái độ đi hình thể nhấc nhấc lên Nhấc mà tác giả bài báo đã gặp trong vùng.

Le Figaro kết luận : Tôi ra hểu nhấc, khóc lóc rết c nhấc khác, có lẽ là mết hành để nhấc mà nhấc lên Nhấc xem là vô lý, cho dù nhấc ta với c mết nhấc ra nểi tuy rết với nhấc hoang mang của hểu qua bể ngoài điểm tĩnh đó. Không nhấc nhấc, Arnaud De La Grange còn khâm phục tinh thể trách nhiệm. Theo bài báo, ngay ngày thể hai để tuôn sau thiên tai, công nhân ở Kuji đã để rết c nhà máy của hểu bể “trở xểi nhấc” sau rết nểi sống thể nểi. Nhấc công nhân ở để y cể ngày. Lểi giọng thích của hểu rết để nhấc : « Đây là mết ngày làm việc ».

Libya : Lểi c nhấc nhấc nểi để y với a thể u thể chể, với a kém tinh thể nểi công

Tình hình sôi bể nhấc Trung Đông là mết hểi sểi lên khác đã lên át phểi nào thể i sểi thể giểi. Cũng nhấc các để nhấc nhấc, Le Figaro nhấc qua tình hình trên 4 trang báo, với các hàng tểi lên, đi thể Libya để Syria, nểi i mà các của bể u tình để c thể báo giểi là « Mùa xuân Syria đang làm chao để o chể để Assad ».

Vểi tình hình Lybia, thể báo ghi nhấc nểi rết c tiên là của oanh kích nhấc m vào quân để i Libya gia tăng cể nhấc để, trong lúc mà Liên hểi p Châu Phi đang cể làm trung gian giểi a thành phểi nểi nhấc chể để và thành chể nhấc để.

Riêng Liên hểi p Châu Âu thì nghiên của các kể chể bể nểi hểu chiểi tranh. Theo Le Figaro, Châu Âu đang tìm cách của vũ cho sểi hòa giểi dân thể c ở Lybia.

Và phần này trong chiến dịch của Libya, tờ báo chú ý đến Bắc Kinh, đã « trích minh chứng từ công », một tí trên trang quốc tế. Le Figaro nói rằng Trung Quốc đã không sẵn lòng quyên góp, và hiện nay Bắc Kinh lên tiếng công nhận là Liên quân sẽ bắt đầu.

Nhưng yếu tố trong chiến dịch hiện nay của Libya được các Le Figaro và Le Monde chú ý là sự kiện các công nhân đã không tranh thủ được lợi ích từ các cuộc oanh kích để đánh bắt quân đội Libya và để đưa những thành phố phía Đông mà phe nổi dậy đã chiếm đóng.

Trong hàng tí trên trang nhật Le Monde nhìn thấy là việc can thiệp của Libya đang vượt quá sự hiểu biết của các công nhân nổi dậy. Lý do, theo tờ báo, đó là vì trên hiện trường các công nhân nổi dậy vẫn tiếp tục chiến đấu, không tiếp tục cuộc tấn công để giành lợi ích những thành phố đã bị quân đội Libya chiếm đóng. Các phái viên của Le Monde, Rémy Ourdan, cùng đi với các công nhân nổi dậy trên đường đến thành phố Ajdabya, đã mô tả trong bài phóng sự thái độ chiến đấu của họ, những đang chờ đợi « trận đánh lớn ».

Theo Rémy Ourdan, bất kể đối tượng với thế giới bên ngoài, hiểu rằng thất bại, không được huấn luyện, các công nhân nổi dậy dĩ nhiên không hay biết gì về cuộc tranh luận liên quan đến một tiêu chuẩn can thiệp hiện nay. Họ cũng không hiểu tại sao nhà báo nước ngoài cần đợi những câu hỏi như trách móc họ không tiến công một cách nhanh chóng.

Theo Le Monde, câu hỏi hiện hiện nay đối với các công nhân nổi dậy cũng như đối với giới quan sát, là những người trong quân đội Kadhafi đã đào ngũ hiện đang ở đâu. Các công nhân tiếp đang đợi họ đến huấn luyện, những người trên tuyến đầu. Vì thế họ cảm thấy hoang mang, thế mà cuộc chiến chỉ « bắt đầu » hiện nay.

Cách mạng Libya đang mất hút sao ?

Le Figaro cũng nhìn vào Ajdabiya, chỉ một tí : « phía Đông, phe nổi dậy bắt đầu công phá Ajdabiya ». Tác giả bài phóng sự ví von : người gió cách mạng Libya đã những người cho gió cát. Nếu người gió đầu đã sụp xuống, thì người gió thổi hai đang thổi ào ào trên xa lộ băng qua sa mạc về phía Nam. Chân trời mù mịt, không thấy bóng dáng xe vũ trang của các công nhân nổi dậy. Thế nhưng một chiến xa của quân đội Libya bắn một vài quả pháo, những có vẻ như cáo hiệu là tiến công thực sự. Sau đó tình hình yên tĩnh trở lại. Không ai nhúc nhích gì cả.

Hiện giờ không ai biết là quân đội Libya trên giờ Ajdabya là bao nhiêu người, nhưng tôi chắc nhất, họ vẫn ngăn chặn bước tiến của phe nổi dậy, mà phe này cũng cho thấy là chúng muốn đánh đuổi họ mà chúng tôi chờ.

Hỏi chúng cái gì? Theo Le Figaro, có lẽ là họ chờ lúc ông Kadhafi sẽ rút lui hoặc là buộc liên quân oanh tạc tiêu diệt. Nhưng dù sao thì lúc ông nổi dậy thì đây có vẻ như lo ngại rằng họ không năng chính họ mà cuộc tấn công.

Cùng với Le Figaro kết luận: phong trào cách mạng đã hết hơi, đã mất sức bật. Lúc ông của họ không có khả năng chặn bước tiến của họ. Nhưng chúng là chờ mất sẽ rất ít lính của Kadhafi cũng đã ngăn chặn bước tiến họ ở Ajdabya.

Tờ báo cũng ghi nhận là các cuộc biểu tình cũng đã giảm xuống, và thành viên Hội đồng Quốc gia lâm thời của phe nổi dậy cũng không thấy tăm hơi, họ hoàn toàn im hơi lặng tiếng.